

Memorandum verkiezingen - mei 2019

05/23/19

Entiteit College van burgemeester en schepenen

Contactpersoon Mathias De Clercq, burgemeester – Mieke Hullebroeck, algemeen directeur

Op 26 mei 2019 kiezen we nieuwe politieke vertegenwoordigers voor het Vlaamse, Federale en Europese parlement. Wat de samenstelling van de volgende Vlaamse en Federale regering ook zal zijn, vragen wij als tweede grootste stad van Vlaanderen bijkomende investeringen op vlak van onder meer infrastructuur en mobiliteit, wonen, onderwijs, veiligheid en cultuur. We dringen ten slotte aan om bij het delegeren van taken en opdrachten naar het lokale bestuur ook personeel en middelen mee te verschuiven.

Dit Gentse memorandum verzamelt de meest belangrijke dossiers en actiepunten die we samen met de diverse overheden de komende legislatuur willen realiseren. We reiken daarbij de hand om samen, als volwaardige partners, deze grootstedelijke uitdagingen aan te pakken.

Gent is met haar 262.000 inwoners en 77.000 studenten één van de belangrijkste centrumsteden van België, een bloeiende haven- en universiteitsstad en een motor voor een ruime regio. De grote groei van onze stad brengt een positieve dynamiek met zich mee, en ook grote uitdagingen op vlak van wonen, economie, duurzaamheid, klimaat, mobiliteit, ongelijkheidskloof, armoede en samenleven.

Gent is een ambitieuze en toekomstgerichte stad. We kiezen resoluut voor een positieve, gedreven en open bestuursstijl. We creëren een vruchtbare omgeving voor een stevige economie, kiezen voluit voor een duurzame transitie en binden de strijd aan met armoede. We zorgen voor een leefbare, kwaliteitsvolle omgeving met jobs nabij.

We gaan resoluut voor bestuurlijke vernieuwing, met een echt samenwerkingscollege dat niet alleen intern samenwerkingsverbanden zoekt, maar ook de hand reikt naar de oppositie of de hogere overheden om onze stad verder vooruit te helpen. Door de positieve krachten te bundelen staan we als stad sterker.

We willen in deze nieuwe bestuursperiode samen deze uitdagingen aanpakken, in het belang van alle Gentenaars, en de ruime Gentse regio.

Wij kijken alvast uit naar onze verdere samenwerking!

Mieke Hullebroeck
Algemeen Directeur
Stad Gent

Mathias De Clercq
Burgemeester
Stad Gent

Samenvattend

De toekomst is aan de steden. Met meer dan 262.000 inwoners en 77.000 studenten is Gent de tweede grootste stad van Vlaanderen. De voorbije decennia is Gent uitgegroeid tot een aantrekkelijke stad om te wonen, te werken, te ondernemen en te leven. Dit dankzij een ambitieus en toekomstgericht stedelijk beleid dat elke dag opnieuw oplossingen zoekt voor de vele uitdagingen die op ons afkomen. De uitdagingen op vlak van onder andere mobiliteit, wonen, onderwijs, veiligheid, arbeidsmarktbeleid en armoedebestrijding zijn groot.

Het nieuwe stadsbestuur kiest resoluut voor samenwerking met andere overheden om die uitdagingen samen aan te pakken, om zo onze stad en onze samenleving verder vooruit te helpen. We willen als stad vooroplopen, maar kunnen dat niet zonder de steun van andere overheden. We reiken daarom de hand om rond enkele cruciale dossiers voor onze stad nauw samen te werken in het belang van alle Gentenaars, en de ruime Gentse regio.

We denken daarbij in de eerste plaats aan enkele grote infrastructuurwerken. Willen we inzetten op openbaar vervoer dan moeten onze beide stations Gent-Sint-Pieters en Gent-Dampoort snel en kwalitatief gerenoveerd worden. We willen ook meer zeggenschap over investeringen in het openbaar vervoer via een eigen stadsregionaal vervoersbedrijf. Qua weginvesteringen pleiten we voor de versnelde uitvoering van de Verapazbrug en de Meulestedebrug alsook de opstart van de ondertunneling van de Dampoort en Heuvelpoort. Daarnaast pleiten we voor de ondertunneling van de E17 in Gentbrugge en Ledeberg, het uitwerken van een alternatief voor de Zuidelijke Havenring en de Sifferverbinding.

Gent doet het economisch goed, de voorbije 10 jaar zijn er 30.000 jobs gecreëerd, er kwamen dezelfde periode netto 5.400 ondernemingen bij, het aantal starters zit op recordhoogte. Gent telt momenteel 12.000 openstaande vacatures maar tegelijkertijd ook 13.000 werkzoekenden. Die mismatch willen we wegwerken met een Gents Arbeidspact. Samen met de andere overheden en alle actoren actief op het arbeidsmarktbeleid willen we meer Gentenaars aan een job helpen. Rond grote economische dossiers starten we een structureel overleg op met de andere overheden, Universiteit Gent, North Sea Port en de werkgevers- en werknemersorganisaties. Deze Ghent Economic Board moet ervoor zorgen dat onze stad de economische motor blijft van de bredere regio.

Gent moet een echte kansenstad worden, waar iedereen de kans krijgt om zich te ontplooiën en vooruit te geraken in het leven. Onderwijs vormt daarbij dé sleutel tot emancipatie. We vragen daarom met aandrang bij de Vlaamse overheid om voldoende middelen te voorzien voor de capaciteitsuitbreiding in het lager en secundair onderwijs. Ook voor kinderopvang zijn er dringend extra inspanningen nodig om het verwachte tekort aan aantal plaatsen op te vangen. Gent heeft de ambitie om in 2024 de Europese Jongerenhoofdstad te worden. We vragen hiervoor de expliciete steun van de Vlaamse overheid.

Als stad willen we vooroplopen, maar ook achteruitkijken om te zien of iedereen mee is. Daarom maken we als stad een vuist tegen armoede. Een sterk wapen hierin is de automatische rechtentoekenning zodat iedereen de steun krijgt waar hij of zij recht op heeft. Als stad zullen we hierin stappen zetten, we vragen andere overheden om hieraan mee te werken zodat we dit snel kunnen realiseren. Armoede tegengaan begint met een goed en betaalbaar dak boven het hoofd. We vragen daarom met aandrang dat de Vlaamse overheid het financieringsmodel voor sociale woningbouw herbekijkt voor huisvestingsmaatschappijen die geconfronteerd worden met een stedelijke armoedeproblematiek. Zo kunnen we als stad een slagvaardig en toekomstgericht sociaal woonbeleid uitbouwen.

Gent is een veilige stad, maar kampt al jaren met een onderbemand politiekorps. We dringen daarom aan bij de federale overheid om de KUL-norm eindelijk te herzien en de lokale politie te ontlasten van taken die eigenlijk behoren tot de bevoegdheid van de federale politie. We vragen ook een duidelijk engagement om samen met de Politiezone Gent te komen tot een nieuw politiehuis voor de lokale en federale politie in de Groendreef.

Gent is ook een echte cultuurstad met internationale uitstraling. We hebben de duidelijke ambitie om in 2030 Europese culturele hoofdstad te worden. We hebben heel wat culturele troeven, het is belangrijk dat we hierin blijven investeren. Zo blijft de vraag om Muziekcentrum De Bijloke te erkennen als Vlaamse kunsteninstelling. Voor de renovaties van het Huis van Alijn, de Bijloke en de Gentse Opera zijn extra Vlaamse investeringen nodig. Voor het SMAK is de nood hoog om een volwaardig gebouw voor hedendaagse kunst te creëren, zodat de unieke collectie van het SMAK beter kan bewaard en gepresenteerd worden.

Gent is ambitieus en wil dat absoluut blijven in de toekomst. We vragen daarom aan de Vlaamse, federale en Europese overheid om dit memorandum grondig te bekijken en samen met de Stad aan de slag te gaan. Steden als Gent zijn de plekken bij uitstek waar we vooruitgang kunnen boeken, waar we kunnen experimenteren, waar we oplossingen in de praktijk kunnen uittesten. Dat is onder meer het geval op vlak van klimaat en energie waar we echt willen inzetten op het uitfaseren van fossiele brandstoffen. Onze rol als voortrekker kunnen we echter maar ten volle spelen als we in die rol erkend worden en indien andere overheden samen met ons die ambities willen waarmaken.

Samen kunnen we, als volwaardige partners, de grootstedelijke uitdagingen aanpakken en van Gent een voorbeeldstad maken die andere steden kan inspireren. Tegen 2050 woont twee derden van de wereldbevolking in steden. Het is nu dat we de stedelijke verhalen van de toekomst schrijven. Door de stedelijkheid te omarmen en het stedelijk potentieel maximaal te benutten. Daar willen we samen werk van maken.

Gent groeit

Het Gentse bevolkingsregister telde op 31 december 2018 261.475 inwoners, een stijging van 1.905 inwoners tegenover het jaar 2017. De stijging in het aantal bewoners kende een kentering vanaf het jaar 2000 waarbij het is blijven stijgen tot op vandaag. We verwachten tegen 2024 een bevolkingsaantal van 270.403 inwoners. Een stijging van 20% tegenover het jaar 2000.

Gent bestaat voor 43% uit alleenstaanden, 29% van de gezinnen bestaan uit twee personen en 28% uit gezinnen met meer dan 2 personen. Gezinnen met vier of vijf personen zitten de laatste jaren in de stijgende lijn terwijl het aandeel grote gezinnen met 7 personen in een eerder dalende lijn zitten. In de toekomst wordt bij zowel de **alleenstaanden** als de **grote gezinnen** een blijvende stijging verwacht.

Gent kent voor de komende jaren zowel een **vergrijzing** als een **verjonging**. Het aandeel 65+'ers in Gent stijgt de laatste jaren gestaag. Ook het aantal jongeren stijgt en zelf iets meer dan het aantal 65+ers. Dit is ook de reden waarom we in Gent geen vergrijzing kennen, dit in tegenstelling tot vele andere gemeenten en steden in Vlaanderen. Toch mag deze groep niet worden genegeerd en moet er worden gezorgd voor de nodige voorzieningen. Daarnaast stijgt het aandeel jongeren ook heel sterk tegenover andere gemeentes in Vlaanderen. De grootste stijging zit bij de 12 tot 17-jarigen.

Haven, Economie & Werk

De Gentse economie en arbeidsmarkt zijn divers, dynamisch en innovatief. Kenmerkend is dat ze zowel op technologisch als op sociaal-innovatief vlak sterk staan. Onze economische toekomststrategie kiest duidelijk voor meer jobs en toegevoegde waarde binnen een innovatieve, klimaat neutrale en duurzame economie.

Stad Gent wil het stadsregionaal arbeidsmarktbeleid aansturen. Bij aanvang van deze bestuursperiode sluiten we een **Gents Arbeidspact** met de diverse overheden, sociale partners, VDAB, North Sea Port, onderwijsinstellingen en de partners van Gent Stad in Werking. Ook de jobaanbiedingen in Zeeland worden in deze strategie opgenomen. Dit Arbeidspact formuleert doelstellingen, gezamenlijke prioriteiten en acties. Het reikt oplossingen aan die de verschillende partners samen uitwerken. Het bestaat uit verschillende pijlers, overeenkomstig de drempels naar werk en de verschillende fasen van een loopbaan. We maken competenties en potentieel belangrijker dan verworven diploma's, onder meer door werkzoekenden beter te begeleiden en te screenen, het opleidingsaanbod aan te passen, training en opleiding op de werkvloer aan te bieden, en door na te gaan of vacatures soms niet te veel voorkennis vereisen. We stimuleren werkgevers om op de werkvloer toekomstgerichte leer- en werkkansen te creëren en te valideren en *intrapreneurship* breder ingang te doen vinden. We overleggen met VDAB en de Vlaamse regering om een specifiek Gentse, stadsregionale werking uit te bouwen.

Een **stedelijke lokale uitdieping van de werking van de VDAB** is absoluut noodzakelijk. **We vragen daarbij aan VDAB om een specifiek Gentse, stadsregionale werking uit te bouwen.** Hiertoe sluiten we een **nieuwe samenwerkingsovereenkomst met VDAB.**

Gezamenlijke prioriteitstelling tussen stad, OCMW, VDAB en bovenlokale middelen zal meerwaarde opleveren. In afwachting van verdere lokale uitdieping, is het fundamenteel om de Gentse bezorgdheden mee te kunnen vertalen in de schoot van VDAB.

We verwachten van VDAB toereikende **dienstverlening in wijken** met werkzoekenden in preciaire situaties, waar de **digitale kloof** verder kan gedicht worden.

In Gent is de secundaire sector een belangrijk sector op vlak van tewerkstelling en economie. Om een omslag te maken naar een duurzame tewerkstelling op lokaal niveau, is het nodig om een **verschuiving van lasten op arbeid** naar consumptie of vervuiling te onderzoeken.

De **sociale economie** heeft een duidelijke meerwaarde, zowel economisch als menselijk. We ondersteunen die daarom volop. Op de UCO-site richten we een Huis van de Sociale Economie op. We bouwen het Loopbaancentrum Sociale Economie verder uit. Tegelijk verwachten we van de Vlaamse overheid dat zij met betrekking tot het **aantal plaatsen stappen vooruit zet**. Er is ook nood aan een duidelijk **groeipad** voor de sociale economie (inclusief de lokale diensteneconomie) en een realistisch plan om door te stromen naar het normale economische circuit. Data over sociale economie beschikbaar stellen is daarenboven essentieel om bestuurlijk snel te kunnen ageren.

Discriminatie op de werkvloer is onaanvaardbaar. De nodige juridische hefboomen op bovenlokaal niveau, om adequaat te ageren zijn noodzakelijk in een stad als Gent.

Om internationale bedrijven en onderzoekers te blijven aantrekken, moedigen we een **secundaire afdeling van de Internationale School Gent** aan. We vragen daarvoor **extra subsidiëring**.

We trekken actief nieuwe (**buitenlandse**) **investeerders en bedrijven** aan door een samenwerking op te zetten met FIT en de versnipperde initiatieven te bundelen. De **opmaak van een samenwerkingsmodel tussen FIT, VLAIO en de centrumsteden** met een gedeelde visie rond de economische sterktes, profilering van Vlaanderen en de steden in een internationale context en acquisitie en onthaal van (internationale) ondernemingen is een must.

We richten de **Ghent Economic Board** op voor overleg tussen het stadsbestuur en belangrijke betrokkenen zoals Universiteit Gent, North Sea Port, de Vlaamse en federale overheid en de werkgevers- en werknemersorganisaties en andere relevante betrokkenen.

Het **North Sea Port**-gebied is met meer dan 500 bedrijven, 98.500 werknemers en 14,5 miljard euro toegevoegde waarde de motor van de regionale economie.

We vragen aan de Vlaamse regering daarom om verder in te zetten op een **doordacht multimodaal transportbeleid, de energietransitie** en industriële symbiose en **grensoverschrijdende samenwerking**.

We pleiten samen met North Sea Port voor de **afwerking** van de **Nieuwe Sluis in Terneuzen**, binnen de voorziene timing en financiering, en met de **nodige aanpassingen aan het kanaal Gent – Terneuzen**.

We roepen de federale, Vlaamse en Europese beleidsmakers op om in te zetten op de **ontwikkeling van spoorinfrastructuur** tot een robuust en solide netwerk. We vragen de betrokkenheid en steun voor de **verdere uitbouw van de Seine Schelde-verbinding**.

We pleiten voor het verder uitbouwen van het Vlaams **speerpuntclusterbeleid**. Het Gentse havengebied kent de ideale omgevingsfactoren om verder in te zetten op circulaire economie en de **Clean-Tech cluster**. Voor het versnellen van de energietransitie is bijkomende financiële ondersteuning nodig voor onderzoek, innovatie en realisatie van pilots en demo's met een grote potentiële impact op het klimaat. Daarbij is van belang om voldoende investeringscapaciteit aan te houden, ook in grote, ambitieuze projecten die op lange termijn werken.

We vragen om vanuit Vlaanderen een **structurele werking en subsidiëring** uit te bouwen om de innovatieve Clean Tech cluster in regio Gent te ondersteunen in het realiseren van ambitieuze doelstellingen. Het verkrijgen van een **moonshot-financiering** is daarbij een belangrijke hefboom kunnen betekenen.

Het unieke samenwerkingsverband tussen Stad Gent, Universiteit Gent en Imec bouwt de Krook verder uit tot dé inspiratieplek voor kennis, cultuur en innovatie.

We vragen om de bestaande 'GentLevert', initiatief dat vanuit de Stad Gent in het leven geroepen om de **duurzame logistieke flows** te genereren, te ondersteunen.

We pleiten ervoor dat Vlaanderen de verdere uitbouw van **watergebonden economisch verkeer** bevordert en faciliteert. Een goede coördinatie en afstemming tussen de Vlaamse Waterweg en het Agentschap Wegen en Verkeer (AWV) is dan ook noodzakelijk om tot kwalitatieve oplossingen te komen.

Mobiliteit

Gent heeft nood aan een stadsregionaal bestuur waar een duidelijke visie ontwikkeld kan worden rond stedenbouw, economie, mobiliteit en ruimtelijke ordening met duidelijke toewijzing van bevoegdheden en middelen.

Om een echte **modal shift** te realiseren, vragen we de Vlaamse en federale regering het *STOP*-principe consequent door te trekken in haar beleidskeuzes en investeringen. Bijkomende middelen voor fietsinfrastructuur en het openbaar vervoer zijn broodnodig.

We bepleiten bij de Vlaamse regering daarom om voldoende budget vrij te maken om versneld voort te bouwen aan het **regionale netwerk van fietssnelwegen** voor lange afstand, ook in het havengebied, en de aanleg van veilige fietsinfrastructuur langs gewestwegen.

We vragen dat de Vlaamse en federale regering de middelen voor het **openbaar vervoer** drastisch te verhogen om een echt **voorstadsnet** te creëren. Essentiële elementen daarin zijn zowel de fundamentele uitbreiding van het kernnet met de **vertramming van lijn 7 en lijn 3**. Dit moet inspelen op nieuwe economische en woonontwikkelingen in de stad. In combinatie met de verlenging van lijn 4 zorgt de vertramming van lijn 7 voor een **circle line** in Gent.

We vragen ook een grondige herdenking van het aanvullend net, de uitbouw van een **nachtnet** om de 45 minuten op de hoofdlijnen, en een hogere prioriteit voor het openbaar vervoer bij verkeerslichtenbeïnvloeding. Ook een evaluatie van de actueel toegekende kortingen en tarievenstructuur van het openbaar vervoer moet bekeken worden.

Vanuit een visie die de relatie van kunstbeleving en openbaar domein versterkt, willen we middelen uit het Fonds Culturele Infrastructuur (zgn. FoCI-middelen) aanwenden voor het aanleggen van het **Museumplein** aan het MSK en SMAK. We hopen dat dit samen met de aanleg van de tramlijn 7 snel gerealiseerd kan worden.

De stations **Gent-Sint-Pieters** en **Gent-Dampoort** zijn niet meer aangepast aan deze tijd en kunnen de groeiende stroom reizigers niet langer kwalitatief aan.

Een station als **Gent-Sint-Pieters**, het belangrijkste reizigersstation van Vlaanderen, verdient een kwalitatief, afgewerkt stationsgebouw. We blijven pleiten voor een volwaardige overkapping zoals reeds uitgevoerd in de eerste fase van de werken. We vragen NMBS om, in overleg met alle partners,

dringend de nodige stappen te zetten om de tweede fase van de renovatie van het stationsgebouw aan te vangen en de noodzakelijke budgetten voor een kwalitatieve renovatie te voorzien. Nog meer vertraging van de renovatiewerken moet absoluut worden vermeden. Ook het station Gent-Dampoort heeft snel nood aan een volledige renovatie.

Tot slot vragen we om **spoorlijn 204** te realiseren en de **treinstations Muide en The Loop** te openen.

De Stad Gent vraagt meer zeggenschap in de investeringen en exploitatie van het openbaar vervoer. Daarom pleiten we voor het oprichten van een eigen **stadsregionaal vervoersbedrijf**.

Max Mobiel verbindt werknemers met bedrijven die moeilijker bereikbaar zijn, bijvoorbeeld in het Gentse deel van het North Sea Port-gebied. Ook binnen de vervoersregio moet Max Mobiel haar rol kunnen blijven spelen, als dienstverlener (vervoer op maat) en als adviseur (rond mobiliteit en werk). De financiële steun van hogere overheden voor de werking van Max Mobiel moet daarbij bewaard blijven.

De Stad Gent heeft samen met de Vlaamse Waterweg een coherente **visie** ontwikkeld over de **waterwegen** in onze stad. Deze vormen essentiële aders doorheen onze stad met potentie voor een kwalitatieve publieke ruimte, klimaatadaptatie, groenontwikkeling, mobiliteit en beleving. De druk op Gentse binnenwateren in de toeristische zone neemt dermate toe dat specifiek beleid nodig is. We vragen dat de Vlaamse regering voldoende middelen vrijmaakt voor de realisatie van het actieplan uit de visienota.

Qua weginvesteringen pleiten we in het bijzonder voor de versnelde uitvoering van de **Verapazbrug**, de dringende vervanging van de **Meulestedebrug**, het transitietraject rond de **B401**, de **ondertunneling van de Dampoort en Heuvelpoort**, het onderzoek naar een alternatief voor de **Zuidelijke Havenring**, en de **Siferverbinding**. Om de leefkwaliteit te verbeteren in Gentbrugge en Ledebeg pleiten we voor de **ondertunneling van de E17**.

Daarnaast pleiten we voor **veilige gewestwegen**, en het **wegwerken** van **gevaarlijke (fiets)kruispunten** zoals: R40 - Dampoortstraat, Dok-Noord, Dok-Zuid, Hagelandkaai, Kasteellaan, Oktrooiplein; N70 - Land van Waaslaan, Pilorijnstraat, Antwerpsesteenweg, Nieuwelaan; N70 - Antwerpsesteenweg, Groenstraat, Orchideestraat; R40 - Forelstraat, Heernislaan; R4 - Evergemsesteenweg, Eversteinlaan, Industrieweg, Zeeschipstraat; R40 - Bevrijdingslaan, Brugsesteenweg, Brugsevaart, Hamerstraat, Rooigemlaan; R4 - John Kennedylaan, Smishoekstraat; R40 - Charles de Kerchovelaan, Citadellaan, Normaalschoolstraat, Overpoortstraat; N70/R40 - Antwerpenplein, Antwerpsesteenweg, Land van Waaslaan; R40 - Charles de Kerchovelaan, Ijzerlaan, Kortrijksepoortstraat, Laurent Delvauxstraat; N70 - Achtenkouterstraat, Antwerpsesteenweg, Hollenaarstraat; R40 - Blaisantvest, Muidelaan, Muidepoort, Neuseplein, Sint-Salvatorstraat, Voormuide; N456 - Panterschipsstraat, Wondelgemkaai, Zeeschipstraat; R4 - Binnenring-Drongen, Brugsevaart, Industrieweg, R4 Buitenring, Speistraat; R40 - Eedverbondkaai, Holdaal, Ijzerlaan; R4 - Energiestraat, John Kennedylaan, Lange Mate; N70 - Engelbert van Arenbergstraat, Land van Waaslaan e.a.

We dringen aan op de prioritaire realisatie van het **project R4-Oost en -West**, met de realisatie van het DBFM-project, binnen de vooropgestelde planning en met voldoende aandacht voor het '*minder hinder*'-principe tijdens de uitvoering. Alsook het aanpakken van de flessenhals bij de grensovergang Tractaatweg-N243 bij Zelzate.

Om een ambitieus **verkeersveiligheidsbeleid** te kunnen voeren, is een grondige hervorming van de wegcode nodig.

Van de minister van Justitie verwachten we dat ze hoge prioriteit geeft aan het bestraffen en opvolgen van verkeersovertredingen.

Stad Gent herneemt het **ISA-project** (Intelligent Speed Adaptation) voor voertuigen van de Stad, deelauto's en taxi's. We onderzoeken of we de technologie ter beschikking kunnen stellen van de Gentse bevolking. We vragen hiervoor de steun van de Vlaamse overheid.

Wonen

Stad Gent investeert de komende jaren 90 miljoen euro in het woonbeleid. We zoeken hiervoor ook externe middelen, en betrekken hierbij ook privé-investeerders.

We nemen als stad onze verantwoordelijkheid op, en vragen ook met aandring dat de Vlaamse overheid het financieringsmodel voor sociale woningbouw en de gewestelijke sociale correcties herbekijkt voor huisvestingsmaatschappijen die geconfronteerd worden met een stedelijke armoedeproblematiek.

Er is nood aan een grondige herziening van de **opdrachtverdeling** rond sociale huisvesting. We vragen om de sociale begeleidingsopdracht van sociale huisvestingsmaatschappijen te financieren. In het bijzonder vragen we extra aandacht voor specifieke noden van sociale huisvestingsmaatschappijen in centrumsteden. Een sociale huurmaatschappij met een huurderspopulatie met zeer lage inkomens, zou bijkomend gecompenseerd moeten worden.

We vragen ondersteuning voor de uitbouw van een **rollend renovatiefonds**. Creëer een wettelijk kader of Vlaams fonds waarbij particuliere verhuurders zonder voorfinanciering kunnen renoveren en hun huisvesting kunnen verbeteren door tussenkomst via het fonds. Tevens willen we dat de overheid eenzelfde fonds ook beschikbaar stelt voor organisaties met sociaal oogmerk die renovatieprogramma's ontwikkelen op de private huurmarkt om te verhuren aan sociale verhuurkantoren.

Als grootste Vlaamse onderwijsstad, met meer dan 77.000 studenten, ondervinden we de nood aan een Vlaams **studentenhuisvestingsplan**, mét stimuli voor de onderwijsinstellingen. De koppeling met de Codex Ruimtelijke Ordening is hierbij noodzakelijk. We vragen om een studentenhuisvestingsaanbod te voorzien, in verhouding tot het aantal ingeschreven studenten in hoger onderwijsinstellingen, en een verplichte taakstelling per studentenstad, gekoppeld aan Vlaamse financiering. Zo nemen we druk op de particuliere huurmarkt weg. Ten slotte dringen we aan op een afzonderlijk inschrijvingsstelsel in het bevolkingsregister voor de registratie van studenten, met behoud van hun standplaats bij hun ouders.

Er is nood aan een sturing van de **(winter)opvang**, inclusief financiering en de spreiding over alle steden. Nu worden steden die initiatief nemen immers belast met de volledige kost en mogelijk aanzuigeffect.

Ruimtelijke ordening

We vragen een **'(centrum)stedentoets'** bij de opmaak van regelgeving en instrumenten, waarbij het Kenniscentrum Centrumsteden structureel in het proces wordt ingezet, en een stabiel vergunningenbeleid duidelijke en standvastige regels.

Bij het verschuiven van taken en opdrachten naar het lokale bestuur moeten personeel en middelen ook mee verschuiven.

Door de aanpassing van de planschaderegeling komen we voor een zeer sterke financiële impact te staan voor het vrijwaren van natuur-, bos- en landbouwfuncties. We vragen aan de Vlaamse Overheid om hiertoe oplossingen uit te werken.

Milieu, Energie & Klimaat

Tegen 2050 maken we Gent klimaatneutraal. Zo behalen we versneld de duurzaamheidsdoelstellingen, en de CO₂-reductie doelstellingen die voortvloeien uit het klimaatakkoord van Parijs.

We vragen dat de andere overheden de Europese doelstellingen vertalen in tussentijdse doelstellingen, en bepalen wat de einddoelstelling inhoudt (bijv. tegen 2050 uitfaseren alle fossiele brandstoffen).

We vragen om de lokale besturen ook te erkennen als facilitator en voortrekker voor het waarmaken van de **klimaatambities** en vergoed hen daarvoor. En om **CO₂-data** ter beschikking te stellen, met cijfers die sneller en frequenter doorstromen. Er is nood aan bijkomende middelen om stelselmatig in te zetten op **aardgasvrije wijken**.

Daarbij is nood aan ondersteuning bij **dataverzameling** over klimaatadaptatie rond **risicozones** droogte en verstroming, de grondwatertafel, gestandaardiseerde data verhardingspercentage of de correctie van de risicokaarten wateroverlast voor stedelijke context door VMM.

Geef duidelijkheid over een eventuele **kernuitstap**. Maak werk van een **sociaal tarief voor warmte** en een visie op **toekomstvisie** op de bestaande **gasinfrastructuur** in samenwerking met Fluvius.

Voorzie aanmoedigingen om bij hernieuwbare energieprojecten een minimum percentage **burgerparticipatie** te voorzien om winsten lokaal te herinvesteren en draagvlak te krijgen.

Voorzie in de opmaak van een nieuw integraal **luchtkwaliteitsplan** na 2020 voor de Gentse Kanaalzone, de agglomeratie Gent en omgeving.

Leven in een stad betekent ook blootgesteld worden aan geluid. We nemen **maatregelen om geluidshinder** zoveel mogelijk te beperken. Het aanpakken van de meest geluidsbelaste locaties krijgt prioriteit. Tegen 2030 brengen we, in samenwerking met Vlaanderen, het geluidsniveau afkomstig van wegverkeer overal onder de 70 decibel. Dat kan enkel door te werken op verschillende fronten: een autoluwe stad, een stiller wagenpark, snelheidsverlagingen, nieuwe stillere wegdekken, geluidsschermen e.a.

Wat betreft de **snelheid** op de **E17**, de **E40** en de **R4** ijveren we bij de Vlaamse overheid om die op Gents grondgebied te verlagen naar 90 km/u.

Versterk de **integratie** tussen het **woon- en energiebeleid** (normerend), de stimuli daartoe (belastingen, btw, premies) en de rol die lokale overheden kunnen opnemen om mensen aan te zetten deze stimuli te benutten. Erken, daar waar steden en gemeenten die ontzorgingsrol opnemen, hun rol en vergoed hen hiervoor.

Schep een kader voor **renovatie versus afbraak**. Hou er rekening mee dat steeds meer mensen in steden zullen wonen en dat daar een kwalitatieve verdichting noodzakelijk is.

Werk **belemmeringen** weg zodat een brede uitrol van **lokale hernieuwbare energie** mogelijk wordt (maximalisatie van het potentieel aan fotonvoltaïsche cellen zonder koppeling aan verbruik in het gebouw; een wettelijk kader voor wijkopslag; regeling huurder-verhuurders; het wegwerken van het verbod op fotonvoltaïsche cellen wanneer deze zichtbaar zijn vanuit beschermde monumenten; geef tools om zelfinitiatief te nemen waar een maximale ontwikkeling van windturbines kan gebeuren.)

Ondersteun lokale besturen in het uitwerken van een **visie op groene warmte**, het opstellen van **warmtekaarten** en het **uitfaseren van gas**.

Mobiliseer **private middelen** op Vlaams niveau, zodat investeerders **ambitieuze klimaatprojecten** kunnen realiseren, beroep daarbij op rollende fondsen of garanties. Leg de focus bij de subsidies voor duurzame bedrijventerreinen ruimer dan enkel op groene stroom. Neem ook energie-efficiëntie en groene warmte mee.

Werk de tegenstelling tussen beleidsdoelstellingen en de milieueffectenbeoordeling van projecten die deze beleidsdoelstelling willen realiseren weg. Verdichtingsprojecten zijn bij de huidige lucht- of geluidsnormen niet evident.

Lokale overheden krijgen de **zwerfvuilproblematiek** niet opgelost. Nog meer sensibilisering werkt niet, repressie op zwerfvuil is zeer moeilijk. We blijven daarom ijveren voor structurele maatregelen, zoals **statiegeld** op plastic flesjes en blikjes. Het is niet de enige oplossing, maar wel de beste garantie om te vermijden dat mensen hun verpakkingen weggooien op straat of in de natuur, want iets dat waarde heeft, gooien mensen doorgaans niet weg.

Vlaanderen heeft **ambitieuze afvaldoelstellingen**, waar we ons helemaal achter kunnen scharen. De manier om aan de doelstelling te geraken kan echter geen eenheidsworst zijn. Tien gemeenten zijn nog niet in orde met de wetgeving rond grofvuil (VLAREMA) aangezien de theorie (van de eerste kg betalend) in de praktijk moeilijk toe te passen is in een stedelijke context. We vragen dan ook aan Vlaanderen om naar het einddoel te kijken (minder restafval) en lokale overheden vrijheden te geven om dit doel te bereiken.

BTW problematiek project "Foodsavers" => aanpakken door de overheid zodat het project niet belemmerd kan worden door de BTW administratie (bij de leveranciers) en dat het assortiment hierdoor kan uitgebreid worden

We vragen aandacht voor de BTW problematiek in het project "Foodsavers"-project. Zodat het project niet wordt belemmerd door de BTW administratie (bij de leveranciers) en dat het assortiment hierdoor kan uitgebreid worden.

Groen beleid

We vragen ondersteuning voor de verdere uitbouw van de **groenpolen**: Vinderhoutse bossen (uitvoeringstraject met hieraan gekoppelde timing effectief uitvoeren), Parkbos (afwerken van de ruilverkaveling en de bebossing, inrichting van De Ghellinck), Gentbrugse meersen (brug naar Damvallei), Oud Vliegvelde (stopzetting van de verdere ontginning en inrichting van de groenpool). Naast deze vier in uitvoering zijnde groenpolen wordt het stedelijk groengebied Bourgoyen-Malem-Blaarmeersen-Sneppemeersen als vijfde groenpool ontwikkeld. Het project **Moervaartvallei** wordt stap voor stap uitgerold.

De Schelde tussen Gentbrugge en Melle ontwikkelen we samen met de Vlaamse overheid als het **Gentse Zwin**, waarbij veiligheid en getijdennatuur de hoofddoelstellingen zijn. We vragen de Vlaamse Overheid dat men het project tot omvorming van de Zeeschelde voor pleziervaart stopzet en het geformuleerde alternatief (jaarrond GGG) met meerwaardeprojecten uitvoert. Het stadsbestuur verkiest andere pistes die tegemoetkomen aan de verzuchtingen van de Gentenaar waarbij veiligheid voor overstromingsgevaar ook gegarandeerd wordt.

De Stad Gent pleit voor sterkere ondersteuning van natuur in stedelijke omgeving; niet alleen van Europees beschermde natuur.

Om de unieke kans voor natuurontwikkeling in de **Rosdambeekvallei** (in het kader van de realisatie van het Groen-RUP) te grijpen, richt de Stad Gent zich tot andere overheden, in het bijzonder de Vlaamse overheid.

Ook wil Gent een blijvende financiële ondersteuning van stedelijke voorbeeldprojecten op basis van duurzame criteria.

Voor de **bevaarbare waterlopen** willen we een **integrale benadering** van het beheer en onderhoud (o.a. natuurvriendelijke oevers). We vragen de goedkeuring van de nota 'water in de stad' en de uitvoering van het hieraan gekoppelde actieplan.

Het **Koning Albertpark** wordt uitgebreid en heringericht tot een echt '**Central Park**' in het kader van de gefaseerde aanpak van het project van het viaduct B401.

We vragen ondersteuning bij de verdere uitbouw van klimaatgerichte projecten zoals bijvoorbeeld de uitbouw van de **groenklimaatassen** en actieve medewerking van de Vlaamse administraties (cf. de Vlaamse Waterweg, AWW, ...).

Bij het optimaliseren van **bouwvoorschriften** moet het duidelijk zijn dat bij de aandacht voor het behoud van de leefkwaliteit ook de ruimte voor groen en water wordt meegenomen. Regels die klimaatwijziging tegengaan zoals bosbehoud en minder verharding, bevorderen ook biodiversiteit.

We vragen de Vlaamse Overheid de **wetgeving** rond **begraafplaatsen** en **lijkbezorging** transparanter en eenduidiger te maken, door een nieuw decreet te voorzien want vandaag is het decreet aangevuld met een aantal losse omzendbrieven.

Onderwijs, Kinderopvang & Jeugd

Onderwijs is bij uitstek de sleutel tot emancipatie. Onderwijs geeft mensen de middelen en mogelijkheden om zich te ontplooien, om een vrij en bewust burger te zijn in de samenleving. Stad Gent en de Vlaamse overheid zetten samen hun schouders onder deze uitdagingen.

Volgens de Vlaamse capaciteitsmonitor 2018 moeten in Gent tegen 2024 in het **lager onderwijs** nog **1.912 plaatsen** bijkomen, en in het **secundair** nog extra **4.268 plaatsen**. We vragen aan de Vlaamse regering om voldoende middelen te voorzien voor capaciteitsuitbreiding op basis van de monitor en op maat van de grootstedelijke context. Er is daarom in de komende jaren voor Gent een bijkomend uitbreidingsbudget voor de capaciteit nodig van 80 miljoen euro om het voorspelde tekort tegen 2024 (van ondertussen nog 4.463 plaatsen) te vermijden.

Ook voor **kinderopvang** zijn extra inspanningen nodig. Maak daarom werk van een **capaciteitsmonitor** voor de opvang van baby's en peuters en koppel daar een meerjarenplanning en -budget aan. Tegen 2023 heeft Gent nood aan **10.300 extra plaatsen** voor **baby's**, en **1.250 extra plaatsen** voor **peuters**. Om de kinderopvang voor iedereen betaalbaar en leefbaar te houden, is een stijging met 2.300 extra inkomensgerelateerde opvangplaatsen noodzakelijk.

Realiseer het **decreet buitenschoolse opvang en vrije tijd** met daarbij een duidelijker standpunt over de regierol. En voorzien ook de nodige financiering voor kinderopvang en buitenschoolse opvang. Zet de historische scheefftrekking ten nadele van de Stad Gent hier recht.

We vragen dat de steden het mandaat krijgen om een **flankerend onderwijsbeleid** te voeren ter ondersteuning van scholen. Voorzie een actuele ontsluiting van data op lokaal niveau om bijvoorbeeld spijbelen, vroegtijdig schoolverlaten en kleuterparticipatie gericht aan te pakken.

Steun de Stad Gent in haar ambitie om in 2024 **Europese Jongerenhoofdstad** te worden.

Scholen zijn ingebed in een breed netwerk. Via **Brede school** en een samenwerking met sport, cultuur, deeltijds kunstonderwijs, jeugdwelzijnswerk en buitenschoolse kinderopvang komt er in elke wijk een breed naschools activiteitsaanbod tot stand waar ook andere netten kunnen aan deelnemen. Het aanbod buitenschoolse opvang wordt op die manier uitgebreid. We rekenen erop dat de Vlaamse overheid hierin een partner is.

Werk aan een **financieringsmechanisme** op actualiteit en niet met vertraging. Voorzie naast financiering op basis van leerling kenmerken (SES) ook extra budget voor innovatie en experiment in grootstedelijke context (bijvoorbeeld het verduurzamen van de brugfigurenwerking).

Voorzie extra financiering in functie van de **wijkgerichte ontwikkeling** van het **deeltijds kunstonderwijs** (DKO) en de buitenschoolse opvang voor buitengewoon onderwijs.

Geef de leraren, leraressen en de school tijd voor kwaliteit. Bewaak bij elke hervorming en administratieve herziening de kernopdracht van de leerkracht. Voorzie voldoende middelen voor professionalisering en aanvangsbegeleiding van leerkrachten. Voorzie extra capaciteit rond veranderdrukt (proces- & changeondersteuning).

Start een **denktank** op om het onderwijssysteem fundamenteel te herdenken. Heb aandacht voor innovatie, 21ste -eeuwse vaardigheden en ICT-investeringen in functie van de technologische evolutie.

Voorzie in de ondersteunende middelen voor schooldirecties en -beleid, en voldoende middelen voor ouder- en leerlingenparticipatie; alsook voor verdere ondersteuning van het M-decreet.

Versterk de **pedagogische begeleiding** zodat zij de scholen gericht en op vraag kunnen begeleiden.

Hecht belang aan een doorgedreven debat rond de plaats van levensbeschouwing in onderwijs.

Erken het belang van **leerlingenbegeleiding** en **gerichte studiekeuze**. Realiseer de werking van de Centra voor Leerlingenbegeleiding (CLB) netoverschrijdend en vorm de regioafbakening (NROC) op basis van de leerlingenstromen. Versterk hun werking in functie van de zorgproblematiek en voorzie het CLB hiervoor van voldoende middelen. Overweeg bij nieuwe uitdagingen met betrekking tot zorg aan kinderen en jongeren, eerst de uitbreiding van CLB in plaats van nieuwe

structuren op te richten. Bijzondere aandacht wordt gevraagd voor het mentaal welbevinden van de kinderen en jongeren.

Implementeer het **inschrijvingsdecreet**, met duidelijkheid over het applicatie-gebruik. Erken het belang van de processen rond warme overgang, schoolkeuze, de overgang van het basis naar het secundair onderwijs (transbaso), toeleiding hoger onderwijs en de rol hierin van de school, het CLB en de Brede Schoolwerking.

Realiseer het **decreet buitenschoolse opvang en vrije tijd** met een duidelijker standpunt over de regierol en ook de financiering van steden en gemeenten wat betreft kinderopvang en buitenschoolse opvang.

Voer het debat over een **kostendekkend financieringsmodel**. En zorg voor een proactieve en automatische toekenning van het gepaste inkomen gerelateerde tarief in het belang van kleuterparticipatie.

Kies voor een algemeen doorgezet beleid ter realisatie van een betere bescherming en verloning van de **gezinsopvang**. Dit betreft onder meer het volledig uitrollen van het proefproject werknemersstatuut kinderbegeleider in de gezinsopvang.

Start het **loopbaandebat kinderbegeleider** zowel naar kwalificaties, professionalisering en opleidingsniveau, als naar kind/kinderbegeleider-ratio. En investeer in sociale inclusie en inclusie van kinderen met een extra zorgbehoefte, ook in kinderopvang.

Versterk de rol van **flankerend onderwijsbeleid** in de grootstedelijke context, zoals in Gent vormgegeven in het Onderwijscentrum, werkend en investierend rond de thema's als brede leer- en leefomgeving, ouderbetrokkenheid, opvoedingsondersteuning, welzijn, oriëntering en transitie, diversiteit, cultuur in onderwijs, schoolontwikkeling, onderwijs en arbeidsmarkt, vroegtijdig schoolverlaten, kleuterparticipatie, communicatie en participatie.

Maak werk van **stemrecht vanaf 16 jaar**, zodat de jongeren zich tot kritisch denkende burgers ontwikkelen en worden gestimuleerd om zich in te zetten voor de samenleving.

Ontwikkel een preventieve aanpak en faciliteer toegang tot de hulpverlening om alle kinderen en jongeren met zelfvertrouwen te laten opgroeien, met extra aandacht voor de kwetsbare groepen.

Armoedebestrijding

Elke Gentenaar moet kansen krijgen om zich persoonlijk te ontwikkelen en om volwaardig deel te nemen aan de samenleving. Een ambitieus sociaal beleid vertrekt van een integrale en transversaal aanpak, want alleen samenwerking over alle beleidsdomeinen heen leidt tot resultaat. Er komt een stadsbrede strategie voor sociale stijging. We maken van Gent een echte kansenfabriek en betrekken alle partners en vragen daarvoor steun aan alle beleidsniveaus.

Een sociaal inclusieve samenleving is goed voor iedereen: zowel voor de sterken als de zwakkeren. In het streven naar een rechtvaardige samenleving kiezen we uitdrukkelijk voor een warm sociaal beleid. We hebben daarbij bijzondere aandacht voor de groeiende groep **alleenstaanden** en voor **eenoudergezinnen**.

Stad Gent vraagt om het **Housing First** als instrument in te zetten en te financieren vanuit een Vlaams dak- en thuislozenplan met aangepast investeringsprogramma, gekoppeld aan integratietrajecten.

Via kostenbeheersing en andere maatregelen zetten we stappen in de richting van een **maximumfactuur in het stedelijk secundair onderwijs**.

We pleiten voor een **Europese aanpak van intra-Europese migratie**.

Er is nood aan een grotere sensitiviteit rond armoede en diversiteit doorheen alle beleidsdomeinen in de Vlaamse beleidsinitiatieven én in de administratieve processen

We vragen om sterker te investeren in de **automatisering van rechtentoekekening**. Momenteel wordt hier te weinig capaciteit en expertise op ingezet. Trajecten tot administratieve vereenvoudiging of automatische rechtentoekekening botsen daardoor op knelpunten, bijvoorbeeld bij het toekennen van machtigingen om informatie te kruisen.

Voorzie voldoende, laagdrempelige en betaalbare kinderopvang, ook voor de laagste inkomens. Ondersteun kansen op vrijetijdsdeelname voor alle kinderen en jongeren in de stad. Dit betekent ook dat het jeugdwelzijnswerk blijvend moet worden versterkt.

Er is nood aan inzetten op eerstelijns hulp, en het vereenvoudigen van de netwerken in welzijn en zorg. Geestelijke gezondheidszorg willen we financieel toegankelijk maken voor mensen met laag inkomen.

Voorzie begeleid wonen voor jongeren die uitstromen uit de bijzondere jeugdzorg
Voorzien meer middelen voor **Schuldhelpverlening**, zodat mensen minder lang moeten wachten op hulp.

Scholen moeten een plek zijn waar kinderen zich veilig en geborgen voelen. En waar elk kind tot leren komt, ongeacht de thuissituatie. We vragen daarom steun voor het project 'Kinderen Eerst', dat armoede op school opspoort en aanpakt.

Sport

Samen met anderen sporten, spelen, beleven en creëren in je vrije tijd draagt sterk bij tot gemeenschapsvorming en samenleven. Sporten en bewegen zijn cruciaal in een gezonde samenleving. We willen alle Gentenaars aan het bewegen krijgen, ongeacht hun leeftijd, beperkingen of sociaaleconomische achtergrond.

Gezien de demografische evolutie is de capaciteitsuitbreiding aan sportinfrastructuur op het hele Gentse grondgebied een prioriteit.

We vragen om mee in te investeren in belangrijke projecten, zoals de opwaardering van de **Blaarmeersen** tot een volwaardig hedendaags sport- en recreatiedomein. Samen met de gebruikers, waaronder Topsport Vlaanderen, stellen we een Masterplan op dat niet alleen de Blaarmeersen maar de volledige site **Watersportbaan** een nieuw elan moet geven. Zo wordt deze locatie ook een ideale **roeisportsite**.

Een ander belangrijk project is de realisatie van een **gevechtssporthal** ten behoeve van de Vlaamse Judofederatie. Het verderzetten van de projectoproepen voor bovenlokale sportinfrastructuur en topsportinfrastructuur blijft cruciaal voor de Gentse sportwereld.

We vragen ook om verder in te zetten van de projectoproep voor het **naschools openzetten** van de **schoolsportinfrastructuur**.

Ook het aantrekken van **topsportevenementen** in Gent kan bovenlokaal versterkt worden.

Gezondheidszorg

Binnen de gezondheidszorg vragen we meer mogelijkheden voor steden om hun eigen invulling te geven en vragen we ondersteuning van de grootstedelijke regie- en labofunctie.

Daarbij is een **capaciteitsondersteuning** voor de stedelijke gezondheidsdiensten (en/of OCMW's) cruciaal. In dit kader pleiten we voor een gezondheidspreventie met eigen accenten en voor de mogelijkheid om aangepaste instrumenten te ontwikkelen. Hierin moet zeker aandacht gaan naar het dichten van de gezondheidskloof tussen de armere en rijkere bevolkingsgroepen.

De beslissing rond de ziekenhuisnetwerken is hangende. Het lijkt ons aangewezen dat de beslissing hier rond wordt afgestemd op de eerstelijnszone.

We vragen meer aandacht voor mensen met **psychiatrische en verslavingsproblematiek**. We pleiten daarbij voor de uitbreiding van de capaciteit van de mobiele teams om vermaatschappelijking psychiatrische zorg mogelijk te maken.

Er is nood aan een vereenvoudiging van de netwerken Geestelijke Gezondheid, nl. PAKT en Radar. De kloof tussen de hulpverlening van -18 naar +18 is nog steeds groot en wordt hierdoor opnieuw benadrukt.

Om echt een antwoord te bieden aan de grote nood bij de bevolking aan begeleiding rond psychisch welbevinden moeten er meer middelen zijn voor voldoende **eerstelijnspsychologen** die ingebed worden in de eerstelijnszone. Op die manier kan in nauwe samenwerking met de huisarts een betere en kwaliteitsvollere begeleiding voorzien worden voor burgers met milde psychische klachten.

Ouderenzorg

De vergrijzing en de *verwitting* nemen de volgende jaren exponentieel toe. Het is dan ook belangrijk dat Vlaanderen voldoende middelen voorziet om de stijgende zorgnoden op lokaal niveau te kunnen opvangen. Mede door de vergrijzing en ook door de stijging van de levensverwachting van specifieke doelgroepen, waaronder mensen met beperkingen, specifieke ziektebeelden of syndromen, moeten er extra aandacht en middelen vrijgemaakt worden om aan hun zorgnoden tegemoet te komen.

Het wegwerken van een aantal leeftijd discriminerende maatregelen moet dringend aangepakt worden. Zo worden de senioren, 65-plussers uitgesloten voor de terugbetaling van de eerstelijnspsychologische ondersteuning. En ook voor de Vlaamse subsidies voor woningaanpassing om thuis te kunnen blijven wonen worden ze uitgesloten.

Als we senioren zo lang mogelijk thuis willen laten wonen, wat zowel de visie is die Vlaanderen de laatste jaren onderschreven heeft, en de wens van het merendeel van de senioren zelf, zal er dringend werk moeten gemaakt worden van de financiële toegankelijkheid van de thuiszorg, de respijtzorg, dagverzorging, kortverblijf, assistentiewoningen e.a. De lokale overheid heeft hierin zijn rol te spelen, maar kan onmogelijk de financiële last hiervan opnemen.

Diverse studies tonen aan dat de meerderheid van de senioren in onaangepaste woningen leven. Acties op diverse gebieden zullen dan ook nodig zijn, indien de senioren zolang als mogelijk zelfstandig kunnen wonen in een daarvoor geschikte en passende woning. Er moet werk gemaakt worden van stimulansen voor woningaanpassingen of het bouwen van levensbestendige woningen, sociale assistentiewoningen of inkomen gerelateerde assistentiewoningen. En ook het wegwerken van de juridische en fiscale barrières om diverse vormen van woningdeling (mantelzorgwoning, groepswooning, e.d.) mogelijk te maken is noodzakelijk.

Zeker in de steden worden we geconfronteerd met een sterke stijging alleenstaande senioren die een zeer beperkt sociaal netwerk hebben, waardoor vereenzaming een constante dreiging is. De lokale dienstencentra zijn de uitgelezen buurtpartner om de strijd hiertegen aan te gaan. Betere omkadering van deze belangrijke buurtspeler is dan ook dringend en noodzakelijk. Het wegschrijven van zorgwonen vanuit Vlaamse codex Ruimtelijke Ordening (VCRO) naar de Vlaamse Wooncode zal de beoogde doelstellingen alleen maar ten goede kunnen komen.

Migratie

De acute vluchtelingencrisis is momenteel voorbij. Verschillende steden, waaronder Gent, worden geconfronteerd met vervolgmigratie.

We vragen aan de nieuwe Vlaamse regering aandacht voor een coherente visie op de **omkadering** en **opvolging** van **nieuwkomers**, met speciale aandacht voor kinderen die aankomen op latere leeftijd met grote onderwijsachterstand. We vragen hiervoor de nodige financiering.

Verschillende Oost-Europese gezinnen leven met een precair verblijfstatuut en in schrijnende armoede. Zorg voor een **Europese aanpak rond de migratie** van deze groep die moeilijk aan de huidige verblijfsvoorwaarden kan voldoen.

Omwille van de blijvende nood aan langdurige trajecten voor intra-Europese migranten vragen we specifieke ondersteuning, in het bijzonder gericht op overlast, werk en onderwijs. De verderzetting van de werking van de **buurtstewards** is hierbij een goed begin.

We verwachten van Vlaanderen voldoende ondersteuning van **taalcursussen**, zowel formeel als informeel, alsook in de vakantieperiodes.

We vragen bijkomende middelen voor de Dienst Vreemdelinge Zaken (DVZ). De huidige onderbemanning zorgt ervoor dat dossiers lang aanslepen en dat veel bureaus structureel onbereikbaar zijn, wat allerlei problemen geeft voor het Gentse loket Migratie.

Gelijke kansen

In samenwerking met de verschillende sectoren vragen we aan de bevoegde overheden een globaal kader uit te werken zodat lokale besturen **praktijktesten** én **overheidsopdrachten** als krachtige instrumenten kunnen inzetten voor het bestrijden van discriminatie en het bevorderen van gelijke kansen.

Europees Sociaal Fonds (ESF), Europees Fonds voor Asiel, Migratie en Integratie (AMIF), of andere fondsen leggen terecht een grote klemtoon op reguliere arbeid. Uitstroom naar werk is dan ook een terechte doelstelling. We vragen evenwel ook voldoende aandacht naar begeleiding en voortrajecten voor de meest kwetsbare groepen, waarbij ook aandacht gaat naar andere levensdomeinen.

De diverse subsidies leiden momenteel nog te veel tot kortlopende projecten. We pleiten voor een meer structurele aanpak.

Stem verschillende decreten rond welzijn en zorg op elkaar af. Voorzie ook de nodige middelen voor regie op lokaal niveau.

We vragen extra aandacht voor het dichten van de **gezondheidskloof** tussen de armere en rijkere bevolkingsgroepen.

Cultuur en toerisme

Met enkele grote culturele werven zetten we Gent nog meer op de culturele kaart van Vlaanderen. Culturele infrastructuur met (inter)nationale uitstraling kunnen we alleen realiseren met de nodige steun van de Vlaamse overheid. Daarom willen we Vlaanderen overtuigen met de opmaak van een ambitieus maar realistisch investeringsplan in culturele infrastructuur voor de komende 10 jaar in Gent.

De bestaande subsidiestromen worden integraal herbekeken, met aandacht voor spelers uit binnen- en buitenland, en voor amateurs of individuele kunstenaars. Het stedelijk kunstenbeleid gaat uit van de eigenheid van de stad.

We hebben de ambitie om Gent in 2030 *Europese culturele hoofdstad* te maken.

Voor Gentse cultuurspelers met een landelijke en internationale werking ligt de grootste verantwoordelijkheid wat ondersteuning betreft bij Vlaanderen. We herbekijken onze kerntaken en subsidiestromen in overleg met de Vlaamse Gemeenschap.

De erkenning van de **Muziekcentrum De Bijloke** als een Vlaamse kunstinstelling blijft een vraag van Stad Gent.

Voor het **Huis van Alijn**, de **Bijloke-site** en de grondige renovatie en restauratie van het Gentse **Operagebouw** zijn Vlaamse investeringen nodig. In functie van de nieuwe inhoudelijke invulling wordt een aangepaste beheersstructuur voor de opera opgezet.

De nood is hoog om voor het **SMAK**. In Gent een volwaardig gebouw voor hedendaagse kunst te creëren, zodat de collectie zowel in het depot als in het museum in de beste omstandigheden kan worden bewaard en gepresenteerd. Ook hier is een Vlaamse investering hoogstnoodzakelijk.

Gent profileert zich met het internationale filmfestival Film Fest Gent reeds decennialang als dé **filmstad** in Vlaanderen. We vragen aan Vlaanderen deze uitstaling mee te ondersteunen en mee te investeren in een Filmhuis, een fysieke plek voor Film Fest Gent.

Voor **UITPAS** blijft Gent een voortrekkersrol spelen. Een performant beleid naar mensen in armoede (mia's) en ook niet-mia's wordt nog verder uitgewerkt en de sector wordt aangemoedigd deze marketingtool effectiever in te zetten.

Wij pleiten voor de invoering van een **staatswaarborgregeling** (indemniteit) voor internationale kunstwerken, zodat de Vlaamse musea de hoge verzekeringskosten kunnen drukken en meer kansen krijgen om grote, internationale tentoonstellingen te organiseren

We vragen een verbetering van het **kunstenarsstatuut**.

We blijven inzetten op **cultuurtoerisme**. Het nieuwe bezoekerscentrum van het Lam Gods en het **Van Eyckjaar 2020** bieden daartoe nieuwe mogelijkheden. De Gentse "hefboomprojecten" zoals het Gravensteen, het Van Eyck-jaar met bezoekerscentrum, gesubsidieerd door Toerisme Vlaanderen, geven een extra stimulans aan de toeristische aantrekkingskracht van Gent.

In deze bestuursperiode wil Stad Gent voortrekker zijn in duurzaam **toerisme**, zoals geformuleerd door Wereldtoerismeorganisatie (UNWTO) in zijn "tourism for SDG's"-memorandum. We hopen hierin Vlaamse overheid/Toerisme Vlaanderen als bondgenoot te hebben, om de unieke en authentieke aantrekkingskracht van onze Stad voor zowel toeristen als bewoners, op innovatieve wijze te vrijwaren.

We onderzoeken de mogelijkheid tot oprichting van een extern verzelfstandigd agentschap (EVA) 'Gent Evenement' en betrekken hierin minstens het **Lichtfestival** en de **Gentse Feesten**, onder meer met het oog op het verkrijgen van financiële ondersteuning van Vlaanderen en Europa.

Toerisme Vlaanderen moet een actieve rol blijven spelen om **druk op woningmarkt** door de sterke groei van informele logies aan te pakken, bijvoorbeeld door registratiesysteem, handhaving en beperking in tijd van verhuurbaarheid (max. 4 x 30 dagen).

Daarnaast pleiten we ook voor een doortastend beleid op vlak de **gidsenwerking** waarbij de nadruk ligt op reguliere tewerkstelling.

Monumenten & stadsarcheologie

De bevoegdheidsverdeling inzake onroerend erfgoed is iets waar Vlaanderen heel hard voor ijvert, maar zonder een financiële tegemoetkoming is het overnemen van al deze taken echter een nieuwe bijkomende last voor de steden en gemeenten.

De **restauratie van het onroerend erfgoedpatrimonium** van de stad blijft een enorme uitdaging. Financiële steun vanuit Onroerend Erfgoed voor o.a. de werken aan het Gravensteen, de Sint-Niklaaskerk, het Stadhuis, Sint-Pietersabdij, Sint-Baafsabdij en het Belfort is onontbeerlijk.

De Open Oproepen via de Vlaamse Bouwmeester voor het **Designmuseum**, het **Gravensteen**, het **ICC** en het **Operagebouw** worden uitgevoerd, samen met Vlaanderen. Om een meervoudig gebruik mogelijk te maken, wordt het gebouw van Justitie dat deel uitmaakt van het bouwblok van de Opera aangekocht en meegenomen in het masterplan.

We starten met de uitvoering van de masterplannen voor de **Bijlokesite** en het **Huis van Alijn**. We maken eveneens een integraal masterplan op voor de gebouwen in het **Citadelpark**, geënt op de aanpak van de binnenruimte van het **ICC** (logistieke corridor) en de restauratie van de dakstructuur aan de Floraliënhal en dit vanuit de doelstelling om de hal terug zichtbaar en toegankelijk te maken voor de congresgangers van Gent ICC, voor bewoners en bezoekers van het park, 't Kuipke, het **S.M.A.K.** en het nabijgelegen **Museum voor Schone Kunsten**. De hal wordt in zijn oude glorie hersteld en opnieuw centraal gesteld als het kloppend hart van het congrescentrum, het park en de buurt.

Financiën

De Stad Gent wil werk maken van een eerlijk, transparant en duurzaam financieel beleid.

We vragen een **verlaging van de btw voor publieke investeringen** naar 6%, naar het voorbeeld van wat al gebeurde voor onderwijsinfrastructuur. Dit als een van de maatregelen ter stimulering van lokale investeringen.

We pleiten voor **continuïteit van middelen** binnen de lokale meerjarenplanning en blijvende autonomie in de algemene fondsen (Veiligheidscontract en Stadsvernieuwingsfonds). De groeivoet van het gemeentefonds volstaat net om de geschatte afwenteling van de lasten op de lokale overheid te compenseren. We vragen dan ook geen verdere afwenteling van taken op de lokale overheden zonder dat hier een integrale financiering tegenover staat.

Ingrepen op vlak van de regionale fiscaliteit met lokale implicaties moeten volledig gecompenseerd worden.

We vragen de **automatische indexering van sectorale subsidies** (Elia, Gesco, sociale maribel). We stellen voor om de financiering van de *sociale maribel* te herijken op eenzelfde leest voor gemeentes en OCMW's, met een budgetneutraal effect voor alle partijen.

We pleiten voor het behouden van het **structurele voorschottensysteem** in de Aanvullende Personenbelasting (APB) en voor het behouden van administratieve verwerking van de APB door de FOD Financiën.

We vragen het inkohieringsritme **Personenbelasting** en **Onroerende Voorheffing** stabiel te houden, zodat de opbouw van het meer budget zeker is, of wel zorgen voor een structurele doorstorting naar de gemeentes los van het inkohieringsritme, gevolgd door saldering.

We vragen het wegwerken van de ongelijke behandeling van de lokale overheidssector in het kader van de Wet Tax shift.

Openbaar ambt

Lokale besturen dienen meer autonomie te krijgen in het invullen van de rechtspositieregeling (RPR) om het mogelijk te maken om experimenten op te zetten en zo drempels in de aanwerving weg te werken.

De rechtspositieregeling van de ambtenaren moet eenvoudiger en flexibeler. Graag meer autonomie om binnen de krijtlijnen bepaald in het (nieuwe) Besluit Rechtspositieregeling Gemeenten en Provincies (BVR) en de rechtspositieregeling (RPR) lokaal tot onderhandeling en invulling te kunnen overgaan. Zo kunnen selectieprocedures en aanwervingsvoorwaarden onder andere een instrument van gelijke kansen worden.

Het Vlaamse beleid rond **competentie-denken** voor ambtenaren zou ook doorgetrokken moeten worden naar de lokale besturen (cf. Bemiddeling VDAB) en moet het mogelijk maken om af te wijken van diplomavereisten indien ervaring kan worden bewezen.

De Stad Gent vraagt de globalisering van de statutaire pensioenlasten van de gemeente en OCMW in het kader van berekening responsabiliseringsbijdrage. De korting op de responsabiliseringsbijdrage moet ook gelden als bepaalde tijdelijke contracten worden uitgesloten bij het toekennen van een 2de pijler (jobstudenten, tijdelijke tewerkstellingsmaatregelen zoals artikel 60, IBO-contracten) evenals het uitsluiten van niet-gesubsidieerde contractuele medewerkers met een onderwijsstatuut en contractuele politiemedewerkers.

We vragen de regering meer rechtszekerheid voor de actieven door hun toekomstige pensioenrechten te verzekeren in plaats van regelmatig rechten terug te draaien. En een structurele cofinanciering van de pensioenen vanuit de Schatkist, zoals dat ook gebeurt voor de pensioenstelsels van de werknemers, van de zelfstandigen en van de statutairen van de andere overheden.

De niet volledig doorgevoerde afschaffing van de OCMW's leidt tot administratieve complexiteit.

Grensoverschrijdende samenwerking

Als hoofdaandeelhouder van het grootste, grensoverschrijdende havenbedrijf in Europa bepleiten wij een **harmonieuze en gelijkwaardige implementatie van wet- en regelgeving** in de landen waar North Sea Port is gelegen, dus in Nederland en België, Vlaanderen. Wij zijn verheugd dat dit ook de doelstelling is van de regeringen in Vlaanderen en Nederland, zoals bevestigd tijdens de Vlaams - Nederlandse Top op 5 november 2018. We vragen de voortzetting van de gemaakte werkafspraken tijdens de Vlaams Nederlandse Top op 5 November 2018 betreffende de toegekende status als **experimenteerregio** van het grensoverschrijdende havengebied van North Sea Port.

Er is daarnaast nood aan een **grensoverschrijdende aanpak en maatregelenpakket op gebied van arbeidsmarkt**, waarbij werknemers zonder belemmeringen grensoverschrijdend kunnen werken in het voordeel van onze bedrijven en van onze regio. Daarbij kan ingezet worden op het wegwerken van juridische knelpunten rond het **grensoverschrijdend transport van afvalstoffen** waardoor de verduurzaming van industriële activiteiten in de grensregio kan versnellen.

Ook de **grensoverschrijdende aanpak van de ruimtelijke ordening en gebiedsontwikkeling** (omgevingsvisies) met aandacht voor energietransitie en industrie is noodzakelijk voor de verdere economische groei van het gebied.

Lokaal, Europees en internationaalbeleid

Steden zitten nog te weinig mee aan tafel om het Europese beleid samen vorm te geven. We willen daarbij komen tot een stedelijk agenda in de Europese Unie. Inspiratie kan gehaald worden uit de methodiek van de Stedelijke Agenda Urban Agenda onder andere partnerschappen met de steden, lidstaten en de Europese Commissie samen aan de tafel zitten. Dat betekent de ontwikkeling van specifieke instrumenten voor consultatie en inspraak van de steden.

We vragen aan de Vlaamse en federale regering om Gent nauw te betrekken bij het uittekenen van haar internationaal en Europees beleid, de inzet van de Europese middelen en hierover structureel een partnerschap aangaat met de steden,.

Daarbij willen we als een volwaardige partner betrokken worden in het cohesiebeleid en andere beleidsdomeinen met een impact op de steden, om zo bij te dragen aan de Vlaamse vertaling van het Europese regionale beleid. Dit kan onder meer door het opnemen van de steden in de *partnership agreement* die de Europese Commissie met België als lidstaat aangaat. Zo kunnen we ook een actieve rol spelen in het ontwerp, de uitvoering en de monitoring van de Belgische en Vlaamse vertaling van het EU-beleid (inclusief het cohesiebeleid).

Verder vragen we onder meer dat het Vlaams Hervormingsprogramma, als onderdeel van het Belgisch programma als reactie op het Europees Semester, aandacht besteedt aan de grootstedelijke uitdagingen in Vlaanderen en België en de steden bij de opmaak betreft. Vlaanderen is lid van het RegHub initiatief van de Comité van de Regio's. Ook hier pleiten we voor een structurele inbreng van de steden.

We vragen dat Vlaanderen op het vlak van de Duurzame Ontwikkelingsdoelstellingen (SDGs) een voortrekkersrol opneemt, de integratie ervan in het Europees en internationaal beleid mee stimuleert en erkent dat de steden de uitgelezen partner zijn voor de implementatie van de Agenda 2030 de toepassing van het subsidiariteitsprincipe (actieve subsidiariteit) tot op het stedelijk niveau.

Brandweer, politie & veiligheid

De Politiezone Gent wil de traditie behouden van 'nabije politie', en wil resultaten boeken inzake veiligheid en overlast, met bijzondere aandacht hebben voor slachtoffers. Daarbij zijn partnerschap van essentieel belang in het bijzonder met politionele-, justitiële en stedelijke diensten, middenveldorganisaties, welzijnsorganisaties. Want vele diensten zoals vluchthuizen, opvang voor daklozen, jeugdorganisaties, en andere welzijnsorganisaties, geestelijke gezondheidszorg zijn geen stedelijke of justitiële diensten. Politiezone Gent is daarbij sterk afhankelijk van nationale, Vlaamse, provinciale beslissingen.

We willen de lokale politie zo veel mogelijk inzetten voor het **lokale veiligheidsbeleid**.

Daarom dringen we er bij de federale overheid op aan om de **KUL-norm** te **herzien** en vragen om de lokale politie te ontlasten van andere taken die eigenlijk tot de bevoegdheid van de federale politie behoren, zoals de paleisdienst.

Ook investeren we in **moderne technologie**, zoals ICT-tools, en werken we verder aan **digitalisering** en **administratieve vereenvoudiging**. We besteden daarbij de nodige aandacht aan digitale ongeletterdheid. De lokale politie verwacht van het federaal niveau dat deze ICT-tools gratis ontwikkeld worden, en aangeboden worden vanuit het federaal niveau voor heel de geïntegreerde politie.

We vragen het engagement van de federale politie en de Regie der Gebouwen om samen met de Politiezone Gent en de Stad Gent om op korte termijn te komen tot een gezamenlijk project voor een **Nieuw Politiehuis**, zowel voor de lokale als de federale politie (cohabitatie) op de site Groendreef in Gent.

De **gecoördineerde aanpak van de illegale economie** is noodzakelijk. Om meer toezicht op lokaal niveau mogelijk te maken moeten de nodige middelen voorzien worden.

We vragen een duidelijk **financieel meerjarenplan** inzake federale dotaties op basis waarvan de zones en gemeenten hun eigen meerjarenplanning kunnen opmaken.

Voor de **Hulpverleningszones** is er nood aan een eenduidige interpretatie van de bepaling van de 50/50 regeling in art. 67, 5° WCV;

We vragen een alomvattende **berekening** van de **meerkosten** die de **verzelfstandiging** van de **hulpverleningszones** met zich heeft meegebracht

We pleiten voor een **herziening** van de **verdeelsleutel** voor de federale dotaties in evenredigheid met de werking van de zones een duidelijk financieel meerjarenplan inzake federale dotaties op basis waarvan de zones en gemeenten hun eigen meerjarenplanning kunnen opmaken.

We dringen aan op een duidelijke visie inzake **Dringende Geneeskundige Hulp** (DGH) en de financiering ervan.

Positieve krachten bundelen

Het Gentse stadsbestuur wil de stad maken samen met de Gentenaars, de Gentse academici, de bedrijven, het brede middenveld en de andere overheden.

De uitdagingen waarvoor we staan, nemen we samen met deze partners op. Dit memorandum lijst enkele cruciale projecten en dossiers op die we samen met de andere overheden willen aanpakken.

Als lokale overheid hebben we immers niet alle tools zelf in handen. Door de positieve krachten te bundelen willen we de uitdagingen waar we voor staan samen aanpakken, in het belang van alle Gentenaars en de ruime Gentse regio.

We kijken alvast uit naar een verdere samenwerking.
